
20. Odpoveď ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky D. Čaploviča na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky I. Štefanca podanú 24. mája 2013 vo veci projektu národnej sústavy kvalifikácií

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Dátum zaevíďovania:	14 -03- 2013
Číslo spisu:	PPEDS-444/20/3
Listy:	11-
RZ	ZH
	LU

Minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Dušan Čaplovic

Bratislava 11. júna 2013
2013-9043/25237:6-sekr.

Vážený pán poslanec,

na Vašu interpeláciu týkajúcú sa projektu „Tvorba národnej sústavy kvalifikácií“ Vám zasielam odpoveď v prílohe tohto listu.

S úctou

Na vedomie: Pavol Paška, predseda Národnej rady SR

Vážený pán
Ivan Štefanec
poslanec
Národná rada Slovenskej republiky
Bratislava

Národná sústava kvalifikácií

Národná sústava kvalifikácií (NSK) je Českej republike vytváraná od r. 2005. Jej financovanie je zabezpečené cez ESF projekty (NSK 1 v programovom období 2004-2006 - Rozvoj Národní soustava kvalifikací podporující propojení počátečního a dalšího vzdělávání; NSK 2 v programovom období 2007-2013 - Rozvoj a implementace NSK).

V rámci NSK 1 bol v ČR vytvorený informačný systém NSK, ktorý obsahuje popis štruktúry NSK, jej prvkov a vzájomných väzieb. Súčasťou systému budú zároveň aj čiastočne naplnené databázy obsahujúce súbory kvalifikačných, hodnotiacich a vzdelávacích štandardov pre vybrané odbory vzdělávania. V priebehu projektu NSK v rokoch 2005 až 2008, boli vytvorené kvalifikačné a hodnotiace štandardy pre 340 čiastkových kvalifikácií.

V rámci NSK 2 v ČR dochádza iba k inovácii informačného systému NSK. Náklady na inováciu informačného systému vytvoreného v rámci NSK predstavujú sumu 30 mil. CZK bez DPH.

V SR sa NSK začína vytvárať až v tomto roku (2013) a bude v rámci nej definovaných 1 000 kvalifikačných a hodnotiacich štandardov. Zároveň sa na podporu NSK vytvára informačný systém.

Výdavky NSK v SR

Celkové náklady na Národný projekt NSK	24 966 932 €
VO Tvorba NSK ¹⁾	15 128 000 €
Aktivity nezaradené do VO (odhad)	3 700 000 €
Personálne výdavky (interné, externé), Cestovné náklady, Materiálne vybavenie	6 139 000 €

Náklady na Tvorbu kvalifikačných kariet a koordináciu činnosti Sektorových rád a Odborných pracovných skupín sú rozpočtované vo výške 10 520 000 €

Projekt NSK-2 : Rozvoj a implementace NSK (2009-2015)

Zpracování kvalifikačních a hodnoticích standardů	396 mil. CZK
Vytváření NSK jako registru úplných a dílčích kvalifikací	17,3 mil CZK
Vytváření vnějších vazeb NSK	9,8 mil. CZK
Zapojuvání zástupců zaměstnavatelů do procesů NSK	198 mil. CZK

Zabezpečení kvality ověřování a uznávání dílčích kvalifikací	20,8 mil. CZK
Zabezpečení informovanosti a informačních toků	193,9 mil. CZK
Řízení a ekonomika projektu	104,6 mil. CZK
Celkové náklady	941 mil.CZK¹

Dôvody, ktoré podporujú vytvorenie NSK v SR a nemožnosti/nevhodnosti prevzatia NSK z ČR:

- 1) NSK sa musí opierať o domácu legislatívnu (produkt vytvorený v inej krajine má zabudovanú legislatívnu krajiny pôvodu), inak nemôže byť oficiálne zavedená a presadzovaná. Európska legislatíva predstavovaná predovšetkým smernicami vytvára iba všeobecný rámec pre domácu legislatívnu. NSK – SR musí byť kompatibilná s Národnou sústavou povolaní vytváranou MPSVaR SR.
- 2) NSK musí byť kompatibilná s inými podobnými národnými sústavami, napr. s NSP –Národnou sústavou povolaní, ktorá bola na Slovensku vytvorená a implementovaná v minulosti. NSK-ČR je kompatibilná s NSP-ČR. NSK-SK súčasne musí rešpektovať celoštátne klasifikácie a číselníky (napr. Klasifikáciu zamestnaní SK ISCO-08, ktorá vychádza z európskej Klasifikácie zamestnaní ISCO-08, ale je modifikovaná pre potreby SR).
- 3) Kvalifikačné štandardy a hodnotiace štandardy vznikajú na základe spolupráce a konsenzu 3 partnerov – zástupcov štátu, zamestnávateľov a zamestnancov. Kľúčovým faktorom úspechu/neúspechu produktov typu NSK je skutočnosť, či ju cieľové skupiny akceptujú ako nástroj, na formovanie ktorého mali priamy vplyv a považujú ho za užitočný, alebo ho budú vnímať ako ďalšiu byrokratickú prekážku so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami. NSK musí zohľadňovať ekonomicke a spoločenske podmienky krajiny/štátu. ČR a SR prechádzajú od r. 1993 samostatným a odlišným vývoj. Spoločné majú historické korene, na ktorých nie je možné stavať NSK.
- 4) V rámci krajín EÚ nie je možné prevziať žiadny kvalifikačný systém vzhľadom na odlišnosti vzdelávacích systémov a regulačné mechanizmy trhu práce; V Odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady sa stanovuje európsky referenčný rámec, ktorý „navzájom prepojí rôznorodé národné kvalifikačné rámce a zjednoduší tak komunikáciu medzi nimi. Vytvorí sa tak sieť nezávislých, no prepojených a navzájom zrozumiteľných kvalifikačných systémov“; SR je posledným členským štátom, ktorý nemá NSK;
- 5) Doteraz sa ešte nestalo, aby členská krajina EÚ prevzala iný kvalifikačný systém. V Odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady sa okrem iného hovorí, že členské krajiny EÚ budú používať: „európsky kvalifikačný rámec ako referenčný nástroj na porovnávanie kvalifikačných úrovni rôznych kvalifikačných systémov a podporovať celoživotné vzdelávanie a rovnosť príležitostí v spoločnosti založenej na vedomostach, ako aj prehlbovať integráciu európskeho pracovného trhu, a rešpektovať pritom bohatú rozmanitosť národných vzdelávacích systémov“; Aká kredibilita SR by bola prezentovaná? Doteraz v žiadnej krajine

¹ Informácia z návrhu individuálneho národného projektu *Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací – NSK II*; podľa zoznamu príjemcov zverejneného na <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/souhrnnny-seznam-prijemu-financni-pomoci> bola na projekt „Rozvoj a implementace Národní soustavy kvalifikací“ alokovaná čiastka 600 971 004 CZK (2009-2015); okrem toho bol v rokoch 2009-2013 realizovaný projekt Národní kvalifikační rámec terciárního vzdelávání v hodnote 37 632 397,62 CZK

nebola vyvinutá taká neuveriteľná kampaň, ktorá by bola tak tendenčne zameraná proti vytvoreniu národných kvalifikácií;

- 6) NSK má svoj význam a opodstatnenie bez toho, aby bola dotknutá smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií⁸, ktorou sa udeľujú práva a povinnosti príslušnému vnútrostátnemu orgánu i migrantovi. Cieľom je vytvoriť iba národný referenčný rámec, ktorý by mal slúžiť ako výkladový a informačný prostriedok medzi rôznymi kvalifikačnými systémami a ich úrovňami, či už pre všeobecné a vysokoškolské vzdelávanie alebo pre odborné vzdelávanie a prípravu. Týmto sa zvýší transparentnosť, porovnatelnosť a prenosnosť kvalifikácií slovenských občanov vydaných v súlade s praxou v rôznych členských štátach. Každá kvalifikačná úroveň by mala byť v zásade dosiahnuteľná prostredníctvom rôznych vzdelávacích cest a kariérneho rastu. Národná sústava kvalifikácií by mala navyše umožniť národným a medzinárodným sektorovým organizáciám, aby svoje kvalifikačné systémy uviedli do súvislosti so spoločným európskym referenčným bodom, a ukázať tým vzájomné postavenie národných a medzinárodných sektorových kvalifikácií a národných kvalifikačných systémov. NSK by mala prispieť k prepojeniu medzi vzdelávaním, odbornou prípravou a zamestnanosťou, k premosteniu medzi formálnym vzdelávaním, neformálnym vzdelávaním a informálnym učením sa a malo by tiež viesť k validácii výsledkov vzdelávania získaných v praxi. V Odporučaní sa hovorí, že vytvorenie NSK by sa malo vykonať v súlade s vnútrostátnymi právnymi predpismi a praxou.

Rozdiel medzi Českou a Slovenskou Národnou sústavou kvalifikácií

Česká republika	Slovenská republika
- Jednoduchý popis kvalifikácií Nie je zrejmé, čo sú „vedomosti, zručnosti, kompetencie“ – uvádzajú len „odbornú spôsobilosť“ (v preklade je to odborná kompetencia)	- Vytvorené „Karty kvalifikácií“ Prehľadnejší systém vychádzajúci z Európskeho kvalifikačného rámca založený na popise „vedomostí, zručností, kompetencií“
- Uvádza len kvalifikačnú úroveň	- Okrem kvalifikačnej úrovne – referencie na Národný kvalifikačný rámec – bude uvádzat aj úroveň ISCED (medzinárodná norma pre klasifikáciu vzdelávania) a ISCO (medzinárodná norma pre klasifikáciu povolania)
- Neobsahuje v mnohých prípadoch vztah ku konkrétnym povolaniám; uvádza iba všeobecný názov odborného smeru vzdelávania, ktorý vyžaduje dohľadávanie v sústave povolaní	- Bude identifikovať vzťah ku konkrétnym, doteraz identifikovaným povolaniám v súlade so znením Zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Neobsahuje odkazy na vzdelávacie programy (rámcové a školské)	- Bude obsahovať odkazy na príslušné štátne a školské vzdelávacie programy vrátane programov celoživotného vzdelávania
- Neobsahuje odkazy na učebné alebo študijné odbory	- Bude obsahovať všetky informácie o tom, v ktorom učebnom alebo študijnom odbore je možné získať príslušnú kvalifikáciu, informácie o dĺžke a forme štúdia, forme praktického vyučovania (či ide o odborný

	výcvik, odbornú prax alebo o praktické vyučovanie s rozšíreným počtom hodín praktického vyučovania, v ktorom je možné po absolvovaní programu získať výučný list a maturitné vysvedčenie), doklade o získanom vzdelaní a uznanej kvalifikácii kvalifikácií
- Nie je zrejmé rozdelenie na „kvalifikačný“ a „hodnotiaci“ štandard; česká NSK vo svojich „kritériach overovania“ a „spôsoboch overovania“ uvádza len veľmi jednoduchý popis (napr. „slovní vysvetlení“)	- „Karta kvalifikácie“ bude okrem horeuvedeného obsahovať jasné delenie na „kvalifikačný“ štandard“ (založený na vzdelávacích výstupoch determinovaných vedomosťami, zručnosťami a kompetenciemi s dôrazom na zodpovednosť, samostatnosť) a „hodnotiaci“ štandard (v zmysle Zákona o celoživotnom vzdelávaní bude tento obsahovať kritériá hodnotenia, metódy hodnotenia a organizačné pokyny)
- Uvádza len „autorizované osoby“	- Bude obsahovať v rámci príslušnej „Karty kvalifikácie“ zoznam vzdelávacích inštitúcií, na ktorých sa dá kvalifikácia získať a uznať (schváliť)
- Nie je zrejmý stupeň vzdelania na prvý pohľad; terciárne vzdelanie bolo riešené ako samostatný projekt Q-RAM	- Bude riešiť všetky stupne vzdelania vrátane terciárneho
- Nie sú uvádzané kreditné body ECVET a pre terciárne vzdelávanie body ECTS	- Budú uvádzané kreditné body ECVET a pre terciárne vzdelávanie body ECTS
- NKR a NSK nie sú zastrešené spoločným informačným systémom	- Informačný systém bude zastrešovať NRK aj NSK